

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 14 май 2024 г.
(OR. en)

9773/24

SPORT 51
SAN 272
SOC 350

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: Заключение на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно приноса на самоорганизирания спорт за подпомагане на активния и здравословен начин на живот в Европейския съюз

Приложено се изпращат на делегациите посочените по-горе заключения, които бяха одобрени от Съвета (образование, младеж, култура и спорт) на заседанието му от 13 – 14 май 2024 г.

Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно приноса на самоорганизирания спорт за подпомагане на активния и здравословен начин на живот в Европейския съюз

**СЪВЕТЪТ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ,
ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,**

КАТО ПРИПОМНЯТ:

1. Член 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), който предоставя на Европейския съюз компетентност да предприема действия в областта на спорта за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки, както и член 165, съгласно който Съюзът допринася за насърчаването на ролята на спорта в европейския живот, като отчита в същото време спецификите му, структурите, основаващи се на доброволното участие, както и неговата социална и възпитателна функция.
2. Работния план на Европейския съюз за спорта за периода 2021 – 2024 г.¹ и приоритетната област за насърчаване на участието в спортни дейности и укрепваща здравето физическа активност, както и водещата цел за увеличаване на участието в укрепваща здравето физическа активност с цел насърчаване на активен и екологосъобразен начин на живот, социално сближаване и активно гражданско участие.
3. Препоръката на Съвета относно насърчаването на укрепваща здравето физическа активност в различните сектори², в която се подчертава, че ползите от физическата активност, включително редовните занимания със спорт и упражнения, през целия живот са от първостепенно значение.

---

¹ Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план на Европейския съюз за спорта (1 януари 2021 г. – 30 юни 2024 г.), ОВ С 419, 4.12.2020 г., стр. 1.

² Препоръка на Съвета от 26 ноември 2013 г. относно насърчаването на укрепваща здравето физическа активност в различните сектори, ОВ С 354, 4.12.2013 г., стр. 1.

4. Резултатите от специалното проучване на Евробарометър № 525 „Спорт и физическа активност“, в което се заключава, че продължава да е налице силна нужда от насърчаване на спорта и редовната физическа активност, особено сред гражданите над 24-годишна възраст, при които се наблюдава тенденция на спад на редовната физическа активност с възрастта³.
5. Преработената европейска спортна харта на Съвета на Европа, чиято цел е да се създадат условия за участието на всяко лице в спортни дейности и да гарантира, че всеки има възможност да участва в спортни дейности в безопасна, сигурна и здравословна среда⁴.
6. Резолюцията на Европейския парламент относно интегриран подход към политиката в областта на спорта: добро управление, достъпност и почтеност⁵, по-специално параграф 75, в който държавите членки се призовават да разпределят повече средства за открити обществени спортни площадки и детски площадки с цел да се подобри лесният достъп до масовия спорт.

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ:

7. За целите на настоящите заключения за самоорганизиран спорт се считат всички форми на физическа активност, които могат да се практикуват в неформална среда, обикновено в свободното време, които не следват строги формални спортни правила и които не съдържат непременно състезателен елемент. Тези дейности могат да се осъществяват на местно равнище и в неформална среда, например в паркове и квартални пространства, както и в спортни съоръжения, самостоятелно или колективно, например с приятели, колеги и членове на семейството.

---

³ Европейска комисия, Специално проучване на Евробарометър № 525, „Спорт и физическа активност (2022 г.)“, 2268/SP525, пълен доклад, стр. 6, септември 2022 г.

⁴ Препоръка CM/Res(2021)5 относно преработената европейска спортна харта, приета от Комитета на министрите на 13 октомври 2021 г. на 1414-ото заседание на заместник-министрите, член 1, параграф 1, буква б).

⁵ Резолюция на Европейския парламент от 2 февруари 2017 г. относно интегриран подход към политиката в областта на спорта: добро управление, достъпност и почтеност (2016/2143(INI)), ОВ С 252, 18.7.2018 г., стр. 2.

8. Нарастващата тенденция сред населението на Европейския съюз да извършва физическа активност на разнообразни места и да предпочита все повече неформалната среда, като паркове, други открити пространства или дома, за да упражнява спортни дейности и физическа активност в определен момент от живота си⁶.
9. Всеки трети пълнолетен европейец не следва насоките за физическа активност на Световната здравна организация (СЗО) и почти половината не правят физически упражнения и не практикуват спортни дейности, като при жените, възрастните хора и групите с по-нисък социално-икономически статус тези проценти са още по-ниски⁷.
10. Резултатите относно заседналият начин на живот показват, че почти 40% от европейците прекарват седнали повече от пет часа и половина дневно, като при служителите, ръководните кадри, учащите и безработните този процент е по-висок⁸.
11. Основните пречки пред практикуването на спортна дейност, посочени в различни проучвания, са липсата на време за това, липсата на мотивация, разходите, здравословни проблеми и нехаресване на състезателните дейности⁹. Самоорганизираният спорт може да спомогне за преодоляване на някои от тези пречки и да насърчи участието в спортни дейности, тъй като предлага ценни възможности за участие по отношение на необходимото време, ангажираност, екипировка, инфраструктура и разходи.

---

⁶ Европейска комисия, Специално проучване на Евробарометър № 525, „Спорт и физическа активност (2022 г.)“, 2268/SP525, пълен доклад, стр. 35 – 38, септември 2022 г.

⁷ ОИСР/СЗО (2023), „Step Up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe“ („Да засилим темпото! Справяне с тежестта на недостатъчната физическа активност в Европа“), Служба за публикации на ОИСР, Париж, стр. 25.

⁸ Европейска комисия, Специално проучване на Евробарометър № 525, „Спорт и физическа активност (2022 г.)“, 2268/SP525, резюме, стр. 31, септември 2022 г.

⁹ Европейска комисия, Специално проучване на Евробарометър № 525, „Спорт и физическа активност (2022 г.)“, 2268/SP525, резюме, стр. 18, септември 2022 г.

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, ЧЕ:

12. Самоорганизиращият спорт, заедно с организиращия спорт, може също да играе положителна роля за увеличаване на упражняването на спортни дейности и укрепваща здравето физическа активност с цел насърчаването на активен, здравословен и устойчив начин на живот, социално сближаване и активно гражданско участие.
13. Необходимо е различните форми на спортни дейности, а именно организиращият и самоорганизиращият спорт, да се считат за допълващи се по отношение на подкрепата за активния и здравословен начин на живот, като е налице значителен потенциал те да бъдат взаимноизгодни.
14. Липсват европейски проучвания и данни, които се отнасят конкретно до участието на гражданите в самоорганизиран спорт.
15. Инвестициите във всякаква форма на участие в спортни дейности могат да генерират положителна социална възвръщаемост¹⁰.
16. Практикуването на самоорганизиран спорт следва да бъде безопасно и достъпно за всички; то следва да представлява среда, в която всеки може безопасно да извършва физически упражнения, независимо от пол, възраст, сексуална ориентация, физическо състояние, увреждане или произход.
17. Цифровите решения могат да играят важна роля за увеличаване на участието и насърчаване на физическата активност; те предоставят ценна помощ за практикуването на спортни дейности и могат да помогнат на публичните органи и спортните организации да придобият по-задълбочена представа за лицата, занимаващи се със самоорганизиран спорт, и да им окажат подкрепа.
18. Лицата, занимаващи се със самоорганизиран спорт, следва да могат да се възползват от подходящи насоки и информация, които да им помогнат да използват пълноценно наличните ресурси и средства, като например социални медии и цифрови приложения и инструменти, свързани със здравето, спорта и фитнеса.

---

¹⁰ ОИСР/СЗО (2023), Step Up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe“ („Да засилим темпото! Справяне с тежестта на недостатъчната физическа активност в Европа“), Служба за публикации на ОИСР, Париж, стр. 3.

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, НА ПОДХОДЯЩО РАВНИЩЕ:

19. Относно здравето, благосъстоянието и социалното приобщаване,

- а) да насърчават и подкрепят политики, стимулиращи практикуването на самоорганизиран спорт като средство за поощряване на физическата активност и спортните дейности през целия живот и популяризиране на ползите от тях за благосъстоянието и физическото и психичното здраве на населението¹¹;
- б) да насърчават самоорганизирания спорт и като средство за предотвратяване на рисковете, свързани с незаразните болести, и популяризиране на укрепващата здравото физическа активност, например в училищата, здравните заведения (в това число центрове за здравни грижи), на работното място и посредством мероприятия, организирани в рамките на общността¹²;
- в) да насърчават участието в спортни дейности в неформална среда сред жителите на градски и селски райони, в които няма достатъчно спортни съоръжения и публични пространства, подходящи за практикуването на спорт;
- г) да проучат потенциала на предписването на физическа активност като начин за популяризиране на спорта и физическата дейност в организирана и неформална среда¹³. Здравните специалисти могат да играят ключова роля за препоръчване и насърчаване на участието в спортни или физически дейности, съобразени със здравословното състояние на всяко лице, в тясно сътрудничество с квалифицирани специалисти в областта на спорта.

---

¹¹ Особено сред жените, децата, младите хора, възрастните хора, изолираните лица, хората с увреждания или хронични заболявания, неактивните лица, хората с ограничени финансови средства и малцинствата.

¹² Дейност, която се организира и провежда на местно равнище.

¹³ Такива инициативи могат да бъдат съфинансирани също така посредством Европейския социален фонд плюс и програмата „ЕС в подкрепа на здравето“.

20. Относно упражняването на спортни дейности,

- а) да подкрепят инициативи на политиката, мерки и обществени кампании, които популяризират ползите от спорта и физическата активност и тяхната достъпност, включително в неформална среда, сред населението на национално, регионално и местно равнище;
- б) когато е целесъобразно, да изготвят и разпространят, в сътрудничество със спортното движение, насоки относно начини за участие в самоорганизиран спорт, например насоки относно навици за трениране и безопасност;
- в) да насърчават разработването, когато е възможно, на инструменти, чрез които практикуващите самоорганизиран спорт лица могат лесно да намерят насоки и квалифицирани специалисти, по-специално треньори¹⁴, които са преминали сертифицирано обучение;
- г) да популяризират и подкрепят инициативи в рамките на общността, които насърчават участието в спортни дейности в неформална среда, в сътрудничество с образователни и учебни заведения, младежки организации, спортни клубове, фитнес клубове, асоциации за възрастни хора и квартални асоциации;
- д) когато е целесъобразно, да си сътрудничат със спортното движение за създаването на набор от развлекателни физически дейности, предлагани от спортните клубове, или за разширяването на този набор;
- е) да повишат осведомеността за потенциалните рискове¹⁵ от използването на социалните медии и цифрови приложения и инструменти, свързани със здравето, спорта и фитнеса, например чрез информационни кампании. При все това такива социални медии и инструменти могат да бъдат от полза за мотивирането и поддържането на физическата активност на населението.

---

¹⁴ Съгласно определението в заключенията на Съвета относно ролята на треньорите в обществото, ОВ С 423, 9.12.2017 г., стр. 6.

¹⁵ Сред примерите са неподходящи методи за трениране, ролята на спортните и фитнес инфлуенсърите, отражението на социалните медии върху представата за тялото и рекламирането на продукти, подобряващи постиженията.

21. Относно развиването на умения, неформалното и информалното учене и доброволческата дейност,
- а) да се стремят да осигурят качествени и признати възможности за натрупване на умения за инструкторите, треньорите и доброволците, включително тези, които работят в неформална среда, с поставяне на акцента върху уменията, безопасността и удовлетвореността от движението;
  - б) да обмислят създаването на стимули за треньорите и доброволците, занимаващи се с организиран спорт, да допринасят за упражняването на спортни дейности и да отчитат полаганите от тях усилия, например чрез почетни удостоверения, награди или публично признание;
  - в) да насърчават практикуването на самоорганизиран спорт в контекста на неформалното и информалното учене, по-специално сред децата и младите хора, които могат да придобият нови умения благодарение на развлекателните физически дейности, да развият основните умения, които са им необходими, за да продължат да практикуват организиран спорт, и да се научат как да упражняват спортни дейности по безопасен начин.
22. Относно пространственото планиране и инфраструктурата,
- а) да подкрепят политики, насърчаващи създаването на устойчива и достъпна публична инфраструктура, като паркове, пътеки, детски площадки и активни пространства¹⁶, където населението може да участва в самоорганизиран спорт;
  - б) да насърчават междусекторното сътрудничество между публичните органи, спортното движение и други заинтересовани участници с цел по-голямо интегриране на спортната инфраструктура в политиките за пространствено планиране, за да бъдат създадени пространства, в които лесно могат да се практикуват всички видове спорт и физическа активност и които са лесно достъпни;

---

¹⁶ Подобна инфраструктура често се характеризира с иновации, гъвкавост и модулност и може да бъде разположена на различни места в зависимост от ежедневните практики на отделните лица.

- в) да продължат да популяризират активната мобилност, като например ходенето, колоезденето и други форми на активно ежедневно пътуване, както и изграждането на велосипедни алеи и маршрути за пешеходци;
- г) когато е възможно, да допринасят за това публичната спортна инфраструктура да стане достъпна за лицата, занимаващи се със самоорганизиран спорт;
- д) да насърчават интегрирането на регионалното развитие на спорта, включително кварталната спортна инфраструктура, посредством Европейския фонд за регионално развитие.

23. Относно цифровите решения,

- а) да насърчават използването на цифрови платформи за по-добро разпространение на информацията и повишаване на видимостта на възможностите и съоръженията за практикуване на спорт сред населението, например информация относно наличността, условията или процента на заетост;
- б) да проучат възможността за събиране и използване на данни с цел картографиране и оценяване на спортните дейности на лицата, занимаващи се със самоорганизиран спорт, както и на техните потребности.

ПРИКАНВАТ КОМИСИЯТА:

- 24. Да продължи да насърчава всички форми на участие в спортни дейности посредством Европейската седмица на спорта и бъдещи кампании за повишаване на осведомеността, свързани с популяризиране на спорта и физическата активност.
- 25. Да създаде условия за дискусии на европейско равнище относно инициативи и добри практики, за да могат публичните органи и спортните организации да работят съвместно със занимаващите се със самоорганизиран спорт лица.

26. Относно пространственото планиране и инфраструктурата,

- а) да продължи да популяризира използването на съществуващите възможности за финансиране – Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, програма Life и Механизма за възстановяване и устойчивост – за по-нататъшното изграждане на достъпни и устойчиви публични пространства и спортна инфраструктура в съответствие с Европейския зелен пакт;
- б) да повиши осведомеността за инициативата SHARE 2.0, чиято цел е да структурира и засили сътрудничеството и обмена на знания относно достъпа до финансиране от ЕС, здравето, иновациите и устойчивостта.

27. Относно наличието на доказателства и данни,

- а) да вземе под внимание самоорганизирания спорт при бъдещи проучвания и изследвания, за да допринесе за наличието на ценни данни за текущите тенденции и спортни практики, свързани със самоорганизирания спорт;
- б) да продължи да надгражда доклада на Комисията „Картографиране на иновативните практики в ЕС за насърчаване на спорта извън традиционните структури“¹⁷ от 2021 г., в който са представени развитието на упражняването на спортни дейности в съвременното общество и адаптирането на спортното движение към това развитие, като проучва и наблюдава бъдещото развитие, включително в контекста на изпълнението на препоръката за укрепващата здравето физическа активност¹⁸.

---

¹⁷ Европейска комисия, Генерална дирекция „Образование, младеж, спорт и култура“, „Картографиране на иновативните практики в ЕС за насърчаване на спорта извън традиционните структури“, окончателен доклад до Европейската комисия, Служба за публикации, 2021 г.

¹⁸ Препоръка на Съвета от 26 ноември 2013 г. относно насърчаването на укрепваща здравето физическа активност в различните сектори, ОВ С 354, 4.12.2013 г., стр. 1.

ПРИКАНВАТ СПОРТНОТО ДВИЖЕНИЕ И ДРУГИТЕ СЪОТВЕТНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ:

28. Да продължат да си сътрудничат с публичните органи за изготвянето на политики в областта на спорта, които обхващат всички форми на спортна дейност, включително самоорганизиращия спорт, и да адаптират предлагания набор от спортни дейности към тенденциите в начина на живот и новите очаквания на населението.
29. Да продължат сътрудничеството си във връзка с начини за обмен на ресурси (съоръжения и оборудване) с лица, които не са членове на спортни клубове, за да насърчават участието в спортни дейности и физическа активност в неформална среда.
30. Да организират спортни мероприятия в рамките на общността, които включват както състезания, така и развлекателни спортни дейности, и да популяризират форми на наставничество за лицата, занимаващи се със самоорганизиран спорт, от страна на треньори и спортисти доброволци (например във връзка с насоки относно безопасността или тренирането).
31. Да насърчават спортните клубове да проявяват гъвкавост, за да могат лицата свободно да упражняват спортни дейности без графици, резервации и без да е необходимо да бъдат част от отбор.
32. Да насърчават разработването на набор от развлекателни спортни дейности в рамките на спортни клубове, за да разнообразят предлаганите от тях дейности и да привлекат нови участници.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРИЛОЖЕНИЕТО

РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ:

- Заключение на Съвета относно ролята на треньорите в обществото, ОВ С 423, 9.12.2017 г., стр. 6.
- Резолюция на Съвета относно работния план на Европейския съюз за спорта за периода 2021 – 2024 г., ОВ С 419, 4.12.2020 г., стр. 1.
- Заключение на Съвета относно въздействието на пандемията от COVID-19 и възстановяването на спортния сектор, ОВ С 214I , 29.6.2020 г., стр. 1.
- Заключение на Съвета относно насърчаването на междусекторното сътрудничество в полза на спорта и физическата активност в обществото, ОВ С 419, 4.12.2020 г., стр. 18.
- Заключение на Съвета относно физическата активност през целия живот, ОВ С 501I, 13.12.2021 г., стр. 1.
- Заключение на Съвета относно спорта и физическата активност като обещаващи лостове за трансформиране на поведението в полза на устойчивото развитие, ОВ С 170, 25.4.2022 г., стр. 1.
- Заключение на Съвета относно устойчивата и достъпна спортна инфраструктура, ОВ С 494, 28.12.2022 г., стр. 1.
- Европейска комисия, Генерална дирекция „Образование, младеж, спорт и култура“, „Картографиране на иновативните практики в ЕС за насърчаване на спорта извън традиционните структури“, окончателен доклад до Европейската комисия, Служба за публикации, 2021 г.
- Европейска комисия, Специално проучване на Евробарометър № 525, „Спорт и физическа активност (2022 г.)“, 2268/SP525, септември 2022 г.